

OBSAH.

ÚVODEM	5
------------------	---

K ÚKOLU PRÁCE.

Mnohotvárnost Renanova vztahu k problémům jazykového projevu a slohového výrazu. — Generační vázanost. — Polarita	7
---	---

I. RENANŮV ROMANTISMUS FORMY.

1. Vzpoura proti rétorice.

Renan student a odosobňující řád slohu periodického. — Renanovo setkání s romantismem literárním a s romantickou estetikou	11
--	----

2. Renanův příklon k snahám novotářským.

Slovník a struktura pravidelné věty. — Problém poesie a pravdy nevyslovitelné. Sloh hermetický, pitoreskní, obrazný; tendence k neurčitosti ve výraze. — Drobné postřehy. Volba výrazů a zaměření duchovní. Stránka zvuková. Otázka slohu překladů. — Sdělovací a estetická funkce slohu. Cousinova trojice krásna, dobra a pravdy	17
--	----

3. Meze rozumové.

Revise původních extrémních názorů. — Kompromis mezi tendencí ke krajní obsahovosti a mezi tendencí klasiků k formální dokonalosti. Vkus jako „nůžky vybíhající v synkretismu“. — Umění čisté a umění užitečné. — <i>Budoucnost vědy</i>	29
--	----

II. SMÍR S DOMÁCÍ TRADICÍ.

1. Renanovi rádcové.

Pobyt v Itálii a poznání krásy „realisované“. — Jindřiščina škola slohu. — Příspěvky do <i>Revue des Deux Mondes</i> a <i>Journal des Débats</i> . Censura za druhého císařství a formální stránka časopiseckých článků. — Renan se požadavkům ukázněné formy nepodřizuje pasivně	37
---	----

2. Moudrost zásad Francouzské akademie.

Chvála <i>Slovníku Francouzské akademie</i> a odklon od novotaření v oblasti lexikální. — Renanova slohová praxe v letech padesátých	46
--	----

3. Úvahy Renana filologa.

Vznik řeči. — Slovník jazyků primitivních a jazyků kulturních. — Struktura jazyků semitských a jazyků arijských. — Sloh u Semitů a Arijců. — Výsada hebrejštiny v porovnání s ostatními východními jazyky

51

4. Port-Royal a Boileau.

Kritika akademického slohu XVII. století. — Sloh jansenistů port-royalských vzorem dokonalosti. — Logika, podřízení pravdě a zapomenutí sebe základem dobrého slohu. — Sloh přirozeným rouchem myšlenky. — Rozpory v Renanových názorech. Dojem spontánnosti ilusí a výsledkem skryté péče o sloh ve smyslu rad Boileauových. — Dobrý sloh jako výsledek harmonisování protiv. — Úskalí péče o sloh. — Péče o sloh kázní zapominání sebe

54

III. NĚKTERÉ PROBLÉMY.

1. Bretonská estetika.

Tendence k slohu nebarvitému. — Vnitřní kouzlo. — Ženský způsob citění a myšlení

65

2. Otázka necitelnosti.

Názor Brunetièrův. — Sympatie. — Stendhal o citlivosti slohu. — Citlivost a hudebnost slohového výrazu Renanova . . .

70

3. Ironie.

Subjektivismus. — Filosofická funkce ironie. — Ironie a struktura francouzského jazyka. — Poslání francouzštiny . . .

82

4. Morbus litterarius.

Retrospektivní posouzení průbojných snah romantismu. — Neblahé jejich důsledky. — Umění pro umění. — Nesprávný výklad práv genia. — Tvůrce jako výsledný člen a mluvčí kolektivních vrstev lidu. — Renanova autostylisace

86

5. Vкус lidu.

Romantické hledisko sociologické. — Spisovatelé a poptávka kupujících vrstev. — Vкус městských dělníků. — *Fraška o Patelinovi* a amorální galská výsměšnost. — Béranger a francouzský hřích vtípkování se zlem. — Úkol osvícené státní politiky. — Demokracie a účast všech tříd na tvorbě; vкус lidu v umění, literatuře a v otázce slohu. — Lid a věci aristokratické. — Měřítka literární klasičnosti

92

IV. HLEDÁNÍ NOVÝCH VÝRAZOVÝCH MOŽNOSTÍ.

1. Zpružnělá kázeň.

Kritika nevýhod struktury francouzského jazyka a kadlubu vět dobře stavěných. — Uvolňování struktury těchto vět v praxi. — Odstíny a myšlenka tisku polychromního. — Cizí termíny a uvolněná kázeň vytříbenosti

99

2. Výrazové prostředky literárních druhů.	
Meze postupu a slohu výkladového. — Forma dialogu a skrytá dialogičnost řeči Renanovy. — Filosofické drama, opera, balet. — Wagner a symbolismus? ... Literární vzdělání Renanova. — Imanentní vývoj Renanových názorů	107
3. Renanovy slohy a sloh intelektuálního stáří.	
Thibaudet o Renanových slozích. — Renanův přínos k vývojové reakci proti slohu realistů a naturalistů. — Renan a renanismus v oblasti slohu. — Reakce mladé generace proti duchu a slohu renanismu. — Ironie v pojetí mladé generace. — Romain Rolland a Renanova filosofická dramata. — Sloh Renanův a Franceův. — Hybnost slohu Renanova. — Sloh intelligence	115
4. Dynamismus myšlenky a sloh parataktický.	
Nevýhoda větné periody. — Prostá věta logická. — Intonace splývavá. — Sloh parataktický a náznaky. — Změna významové úrovně a střídání tempa	131

ZÁVĚREM.

Smířené protiklady. — Rub a líc umění „řící všechno“. — Lasserrova obrazná charakteristika Renanovy paradoxnosti	143
POZNÁMKA	151
RÉSUMÉ	153
LITERATURA	162
JMENNÝ REJSTŘÍK	165
OBSAH	169